

Toán 8. BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI

Chuyên đề :

PHÂN TÍCH ĐA THỨC THÀNH NHÂN TỬ

(Tách đề thi HSG có đáp án)

A. Bài toán

Bài 1: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

a) $(x + y + z)^3 - x^3 - y^3 - z^3$

b) $x^4 + 2010x^2 + 2009x + 2010$

Bài 2: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $A = (a + 1)(a + 3)(a + 5)(a + 7) + 15$

Bài 3: Phân tích các đa thức ra thừa số:

a) $x^4 + 4$

b) $(x + 2)(x + 3)(x + 4)(x + 5) - 24$

Bài 4: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $x^4 + 2019x^2 + 2018x + 2019$.

Bài 5: Phân tích các đa thức thành nhân tử:

a) $x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz$

b) $x^4 + 2011x^2 + 2010x + 2011$

Bài 6: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử

a) $x^4 + 4$

b) $(x + 2)(x + 3)(x + 4)(x + 5) - 24$

Bài 7: Phân tích đa thức thành nhân tử:

a) $x^3 - x^2 - 14x + 24$

b) $x^4 + 2018x^2 + 2017x + 2018$

Bài 8: Phân tích đa thức $a^2(b - c) + b^2(c - a) + c^2(a - b)$ thành nhân tử

Bài 9: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

a) $x^5 + x + 1$;

b) $x^5 + x^4 + 1$

c) $x^8 + x + 1$;

d) $x^8 + x^7 + 1$

Bài 10: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $(a-x)y^3 - (a-y)x^3 + (x-y)a^3$

Bài 11: Phân tích đa thức thành nhân tử: $2a^2b + 4ab^2 - a^2c + ac^2 - 4b^2c + 2bc^2 - 4abc$.

Bài 12: Phân tích thành nhân tử:

- a) $(a+b+c)^2 + (a-b+c)^2 - 4b^2$;
- b) $a(b^2 - c^2) - b(c^2 - a^2) + c(a^2 - b^2)$
- c) $(a^2 + b^2)^3 + (c^2 - a^2)^3 - (b^2 + c^2)^3$

Bài 13: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

- a) $(x^2 + x)^2 - 2(x^2 + x) - 15$;
- b) $(x^2 + 2x)^2 + 9x^2 + 18x + 20$;
- c) $(x^2 + 3x + 1)(x^2 + 3x + 2) - 6$;
- d) $(x^2 + 8x + 7)(x + 3)(x + 5) + 15$

Bài 14: Phân tích các đa thức thành nhân tử:

- a) $(x^2 + 4x + 8)^2 + 3x(x^2 + 4x + 8) + 2x^2$;
- b) $x^2 + 2xy + y^2 - x - y - 12$

Bài 15: Cho đa thức $P(x) = 2x^4 - 7x^3 - 2x^2 + 13x + 6$

- a) Phân tích $P(x)$ thành nhân tử
- b) Chứng minh rằng $P(x) \div 6$ với mọi $x \in \mathbb{Z}$.

Bài 16: Phân tích các đa thức thành nhân tử:

- a) $4x^4 + 4x^3 + 5x^2 + 2x + 1$;
- b) $3x^4 + 11x^3 - 7x^2 - 2x + 1$

Bài 17: Cho đa thức $E = x^4 + 2017x^2 + 2016x + 2017$.

- a) Phân tích đa thức E thành nhân tử;
- b) Tính giá trị của E với x là nghiệm của phương trình: $|x^2 - x + 1| = 1$.

Bài 18: Phân tích đa thức $a^2(b-c) + b^2(c-a) + c^2(a-b)$ thành nhân tử

Bài 19: Phân tích đa thức sau đây thành nhân tử:

- 1. $x^2 + 7x + 6$
- 2. $x^4 + 2008x^2 + 2007x + 2008$

Bài 20: Phân tích đa thức sau đây thành nhân tử:

Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

- a) $(x+y+z)^3 - x^3 - y^3 - z^3$;
- b) $x^4 + 2010x^2 + 2009x + 2010$

Bài 21: Phân tích đa thức $x^3 - 5x^2 + 8x - 4$ thành nhân tử

Bài 22: Phân tích đa thức thành nhân tử

a) $x^4 + 1 - 2x^2$

b) $-x^2 - 28x - 27$

Bài 23: Phân tích đa thức sau thành nhân tử : $x(x+2)(x^2+2x+2)+1$

Bài 24: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử

a) $x^4 + 4$

b) $(x+2)(x+3)(x+4)(x+5) - 24$

Bài 25: Phân tích đa thức thành nhân tử: $(x^2 - 2x)(x^2 - 2x - 1) - 6$

Bài 26: Phân tích các đa thức thành nhân tử:

a) $x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz$

b) $x^4 + 2011x^2 + 2010x + 2011$

Bài 27: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $x^4 + 2019x^2 + 2018x + 2019$

Bài 28: Phân tích đa thức thành nhân tử: $P = x^2(y - z) + y^2(z - x) + z^2(x - y)$

Bài 29: Phân tích đa thức sau thành nhân tử : $x^2 - 2xy + y^2 + 4x - 4y - 5$

Bài 30: Phân tích đa thức $x^3 - 5x^2 + 8x - 4$ thành nhân tử

Bài 31: Phân tích đa thức thành nhân tử:

a) $x^2 - y^2 - 5x + 5y$

b) $2x^2 - 5x - 7$

Bài 32: Phân tích đa thức sau đây thành nhân tử:

1. $x^2 + 7x + 6$

2. $x^4 + 2008x^2 + 2007x + 2008$

Bài 33: Phân tích các đa thức sau thành nhân tử:

a) $x^2 - 6xy + 9y^2 - 49$

b) $x^2 - 6x + 5$

Bài 34: Phân tích đa thức thành nhân tử:

a) $x^3 - x^2 - 14x + 24$

b) $x^4 + 2018x^2 + 2017x + 2018$

Bài 35: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $x^4 + 2013x^2 + 2012x + 2013$

Bài 36: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $x^2(x^4 - 1)(x^2 + 2) + 1$

Bài 37: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $x^3 - 2x^2 - x + 2$

Bài 38: Phân tích đa thức thành nhân tử: $A = x^4 + 2007x^2 + 2006x + 2007$

Bài 39: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $x(x + 4)(x + 6)(x + 10) + 128$.

Bài 40: Phân tích đa thức sau thành nhân tử: $x^3 \cdot (x^2 - 7)^2 - 36x$

Dựa vào kết quả trên hãy chứng minh:

$$A = n^3 \cdot (n^2 - 7) - 36n \text{ chia hết cho } 210 \text{ với mọi số tự nhiên } n$$

Bài 41:

Phân tích đa thức thành nhân tử: $x^3 - 19x - 30$

Bài 42:

Phân tích đa thức $A = a^3 + b^3 + c^3 - 3abc$ thành nhân tử. Từ đó suy ra điều kiện của a, b, c để $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$.

Bài 43:

Phân tích đa thức $a^2(b - c) + b^2(c - a) + c^2(a - b)$ thành nhân tử

Bài 44:

1) Chứng minh : $(x + y)(x^3 - x^2y + xy^2 - y^3) = x^4 - y^4$

2) Phân tích đa thức thành nhân tử: $x(x + 2)(x^2 + 2x + 2) + 1$

3) Tìm a, b, c biết: $a^2 + b^2 + c^2 = ab + bc + ac$ và $a^8 + b^8 + c^8 = 3$

Bài 45:

Cho $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$ với $a, b, c \neq 0$

Tính giá trị biểu thức $P = \left(1 + \frac{a}{b}\right) \left(1 + \frac{b}{c}\right) \left(1 + \frac{c}{a}\right)$

Bài 46:

Cho $x^3 + y^3 + z^3 = 3xyz$. Hãy rút gọn phân thức : $P = \frac{xyz}{(x + y)(y + z)(z + x)}$

Bài 47:

Cho $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 0$, tính giá trị của biểu thức $P = \frac{yz}{x^2} + \frac{xz}{y^2} + \frac{xy}{z^2}$

Bài 48:

a) Cho $a + b + c = 0$. Chứng minh rằng $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$

b) Cho $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 0$, (với $x \neq 0; y \neq 0; z \neq 0$)

Tính giá trị của biểu thức $\frac{yz}{x^2} + \frac{xz}{y^2} + \frac{xy}{z^2}$

Bài 49:

Tìm x, y, z biết: $10x^2 + y^2 + 4z^2 + 6x - 4y - 4xz + 5 = 0$

Bài 50:

Cho a và b thỏa mãn: $a + b = 1$. Tính giá trị của biểu thức $B = a^3 + b^3 + 3ab$

Bài 51:

Phân tích đa thức sau thành nhân tử:

$$a^4(b-c) + b^4(c-a) + c^4(a-b)$$

Bài 52:

Phân tích các đa thức sau thành nhân tử

$$1. 8(x^2 + 3x + 5)^2 + 7(x^2 + 3x + 5) - 15$$

$$2. x^{11} + x^7 + 1$$

Bài 53:

Phân tích đa thức sau đây thành nhân tử:

$$1. x^2 + 7x + 6$$

$$2. x^4 + 2008x^2 + 2007x + 2008$$

Bài 54: a) Cho $\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 0$. Tính giá trị của biểu thức sau: $B = \frac{yz}{x^2} + \frac{zx}{y^2} + \frac{xy}{z^2}$.

b) Cho x, y, z là ba số thực khác 0, thỏa mãn $x + y + z \neq 0$ và $x^3 + y^3 + z^3 = 3xyz$.

$$\text{Tính } C = \frac{x^{2019} + y^{2019} + z^{2019}}{(x + y + z)^{2019}}.$$

Bài 55:

a) Cho a, b, c là ba số đôi một khác nhau thỏa mãn: $(a + b + c)^2 = a^2 + b^2 + c^2$

$$\text{Tính giá trị của biểu thức: } P = \frac{a^2}{a^2 + 2bc} + \frac{b^2}{b^2 + 2ac} + \frac{c^2}{c^2 + 2ab}$$

b) Cho $x + y + z = 0$. Chứng minh rằng: $2(x^5 + y^5 + z^5) = 5xyz(x^2 + y^2 + z^2)$

Bài 56:

Phân tích đa thức thành nhân tử: $(x^2 - 2x)(x^2 - 2x - 1) - 6$